

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 22 октомври 2023 г.
(OR. en)

12584/23

LIMITE

CO EUR-PREP 31

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Съвета
Относно:	Заседание на Европейския съвет (26 и 27 октомври 2023 г.) — Проект за заключения

В съответствие с член 3, параграф 1 от Процедурния правилник на Европейския съвет приложено се изпраща на делегациите проектът за заключения, изготвен от председателя на Европейския съвет в тясно сътрудничество с члена на Европейския съвет, представляващ държавата членка, която изпълнява шестмесечното председателство на Съвета, и с председателя на Комисията.

I. УКРАЙНА

1. Европейският съвет изтъква отново, че решително осъжда агресивната война на Русия срещу Украйна, която представлява явно нарушение на Устава на ООН, и отново потвърждава непоколебимата подкрепа на Европейския съюз за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници и неотменимото ѝ право на самоотбрана срещу руската агресия.
2. Европейският съюз ще продължи да предоставя солидна финансова, икономическа, хуманитарна, военна и дипломатическа подкрепа на Украйна и нейния народ толкова дълго, колкото е необходимо. Европейският съюз ще продължи да работи в тясно сътрудничество с Украйна и да подкрепя усилията ѝ за реформи по европейския ѝ път.
3. По-специално Европейският съюз ще продължи да предоставя устойчива военна подкрепа на Украйна, а именно чрез Европейския механизъм за подкрепа на мира [р.м. *евентуално приемане на 8-ия набор от мерки за помощ*] и военната мисия на ЕС за предоставяне на помощ. Европейският съвет подчертава значението на двустранните усилия на държавите членки и, в непосредствен план, необходимостта от ускоряване на предоставянето на военна подкрепа на Украйна, за да се подпомогне посрещането на неотложните военни и отбранителни нужди на страната, включително на боеприпаси и ракети, както и на системи за противовъздушна отбрана за защита на нейния народ и на нейната критична и енергийна инфраструктура.

В по-дългосрочен план Европейският съюз и държавите членки ще допринесат, заедно с партньорите, за бъдещи ангажименти към сигурността на Украйна, които ще помогнат на Украйна да се защитава, да се противопоставя на усилията за дестабилизация и да възпира актовете на агресия в бъдеще. Европейският съвет приканва върховния представител, под напътствието на Съвета, да работи с Украйна по бъдещите ангажименти на ЕС към сигурността и да докладва за резултатите от тези обсъждания на заседанието на Европейския съвет през декември.

Всяка военна подкрепа и всички ангажименти към сигурността ще бъдат предоставени или поети при пълно зачитане на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и като се вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната.

4. Предвид продължаващите нападения на Русия срещу цивилната и критичната инфраструктура на Украйна, Европейският съюз и неговите държави членки ще засилят предоставянето на Украйна на хуманитарна помощ и помощ в областта на гражданската защита, включително оборудване като генератори на електроенергия, силови трансформатори, мобилни отоплителни инсталации и оборудване за високо напрежение и осветление, за да помогнат на Украйна и нейния народ да посрещнат поредна зима в условия на война.
5. Европейският съюз и неговите държави членки ще продължат активните си дипломатически усилия и сътрудничество с Украйна и други държави, за да осигурят възможно най-широка международна подкрепа за всеобхватен, справедлив и траен мир, както и за ключовите принципи и цели на украинската формула за мир, с оглед на провеждането на световна среща на върха за мир.
6. Русия е отговорна за огромните щети, причинени от агресивната ѝ война срещу Украйна. Необходим е решителен напредък, в координация с партньорите, по отношение на насочването на извънредните приходи, държани от частни субекти, произтичащи пряко от блокираните активи на Русия, в подкрепа на възстановяването и реконструкцията на Украйна, в съответствие с правото на ЕС и международното право. Европейският съвет призовава върховния представител и Комисията да ускорят работата по този въпрос. Европейският съюз остава ангажиран с подкрепата за укрепването, възстановяването и реконструкцията на Украйна в координация с международните партньори, включително за процеса на разминирание. Във връзка с това Европейският съвет приветства резултатите от Международната донорска конференция, проведена в Загреб на 11 и 12 октомври 2023 г., относно хуманитарното разминирание в Украйна, която включва подкрепа за ефективното управление на борбата срещу мините.
7. На Русия и нейното ръководство трябва да бъде потърсена пълна отговорност за повеждането на агресивната война срещу Украйна и за други особено тежки престъпления съгласно международното право. Европейският съвет призовава да продължи работата, включително в рамките на основната група, по усилията за създаване на трибунал за наказателно преследване на престъплението агресия срещу Украйна, който да се ползва с най-широка междурегионална подкрепа и легитимност[, и за въвеждането на механизъм за пълна компенсация]. Освен това Европейският съвет изразява подкрепата си за работата на Международния наказателен съд и осъжда опитите на Русия да подкопае международния мандат и работата на този съд.

8. Европейският съвет настоячиво приканва Русия и Беларус по най-категоричен начин да гарантират незабавно безопасното връщане на всички незаконно депортирани и прехвърлени украински деца и други цивилни граждани.
9. Способността на Русия да води агресивната си война трябва да бъде допълнително отслабена, включително чрез засилване на санкциите, чрез тяхното пълно и ефективно прилагане и чрез предотвратяване на заобикалянето им, особено по отношение на високо рисковите стоки, в тясно сътрудничество с партньорите и съюзниците. Европейският съвет осъжда продължаващата военна подкрепа, предоставяна от Иран и Беларус за агресивната война на Русия. Той настоячиво приканва освен това всички държави, по-специално КНДР, да не предоставят материална или друга подкрепа за агресивната война на Русия. Европейският съюз ще засили работата с партньорите си за противодействие на неверните руски послания и дезинформация за войната.
10. [Европейският съюз е дълбоко загрижен заради обявеното намерение на Руската федерация да отмени ратифицирането от нейна страна на Договора за всеобхватна забрана на ядрените опити (ДВЗЯО).]
11. Едностранното решение на Русия да прекрати изпълнението на Черноморската инициатива за зърното и нейните умишлени нападения срещу съоръженията за съхранение и износ на зърно в Украйна, както и действията, с които възпрепятства свободата на корабоплаването в Черно море, показват, че Русия продължава да използва храните като оръжие и да подкопава световната продоволствена сигурност. Европейският съвет изтъква значението на сигурността и стабилността в Черно море, които са жизненоважни за устойчивия износ на зърно. Той подкрепя всички усилия, включително тези на ООН, за улесняване на износа на украинско зърно и други селскостопански продукти за най-нуждаещите се държави, по-специално в Африка и Близкия изток. Европейският съвет призовава за допълнително увеличаване на капацитета на коридорите на солидарността на ЕС, за да се улесни транзитът и износът за тези държави, и приканва Комисията да предложи нови мерки за тази цел.

12. Европейският съвет приветства удължаването на срока на временната закрила за разселените лица от Украйна до март 2025 г. Европейският съюз поддържа ангажимента си да подкрепя разселените лица както в Украйна, така и в Европейския съюз, включително чрез подходяща и гъвкава финансова помощ за държавите членки, които поемат най-голямата част от разходите, свързани с медицинското обслужване, образованието и издръжката на бежанците.
13. Европейският съюз ще продължи да подкрепя Република Молдова в преодоляването на предизвикателствата, пред които е изправена вследствие на руската агресия срещу Украйна, както и усилията на страната за реформи по европейския ѝ път.

II. БЛИЗКИЯ ИЗТОК

14. Като потвърди отново изявлението на своите членове от 15 октомври 2023 г., Европейският съвет направи преглед на постигнатия напредък по различните направления на действие и на последващите действия във връзка със ситуацията.
15. Европейският съвет подкрепя призива на генералния секретар на ООН Гутериш за хуманитарна пауза, за да се осигури безопасен достъп на организациите за хуманитарна помощ и помощта да достигне до нуждаещите се. Европейският съюз ще работи в тясно сътрудничество с партньорите в региона за защита на цивилното население, за подкрепа на тези, които се опитват да достигнат до безопасно място или да предоставят помощ, и за улесняване на достъпа до храна, вода, медицински грижи, гориво и подслон. Той изтъква отново необходимостта от незабавно освобождаване на всички заложници без каквото и да било предварително условие.
16. Европейският съвет припомня необходимостта да бъде избегната ескалация на регионално равнище и да се работи с партньорите в това отношение, включително с Палестинската власт.
17. Европейският съюз е готов да допринесе за съживяването на политическия процес въз основа на решението за две държави, и приветства инициативата за приобщаваща среща на върха по въпросите на мира, предложена от Египет.

III. МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА 2021 – 2027 Г.

18. След задълбочения обмен на мнения по предложеното преразглеждане на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. Европейският съвет приканва Съвета да придвижи работата с оглед на постигането на основно споразумение до края на годината.

IV. ИКОНОМИКА

19. В условията на все по-комплексни предизвикателства, включително променяща се демографска среда и нарастваща конкуренция в световен мащаб, Европейският съюз се нуждае от солидна икономическа база, която да гарантира дългосрочната му конкурентоспособност и еднакви условия на конкуренция, както на вътрешния, така и на световния пазар, в основата на която стои напълно функциониращият единен пазар и четирите свободи, свързани с него. Европейският съюз трябва да укрепи промишлената и технологичната си база и да повиши своята икономическа устойчивост, сигурна свързаност, достъпа си до световния пазар и производителността си, като същевременно запази отворената си икономика.

При оценката на постигнатия до момента напредък Европейският съвет подчерта необходимостта от ускоряване на работата по:

- а) развиване на конкурентното предимство на ЕС в областта на цифровите и чистите технологии, включително чрез съсредоточаване на усилията върху иновациите, научните изследвания, образованието и уменията;
- б) осигуряване на достатъчно количество доставки на чиста и финансово достъпна енергия;
- в) намаляване на основните критични зависимости и диверсифициране на веригите на доставка чрез стратегически партньорства;
- г) насърчаване на прехода към по-кръгова икономика и
- д) намаляване на регулаторната тежест.

20. Европейският съвет:

- а) призовава съзаконодателите да постигнат бързо споразумение по законодателния акт за суровините от критично значение, законодателния акт за нулеви нетни емисии в промишлеността и реформата на структурата на пазара на електроенергия;
- б) призовава за започване на работа по съвместни оценки на риска с оглед на препоръката относно възловите технологични области;
- в) приканва Комисията и държавите членки да подобрят допълнително рамковите условия за инвестиции, включително чрез обща, ясна и съгласувана регулаторна рамка и бизнес среда, които да благоприятстват в по-голяма степен конкурентоспособността. Европейският съвет призовава всички съответни институции да продължат работата по опростяване на регулирането и намаляване на ненужната административна тежест, включително изискванията за докладване, по-специално за МСП и новосъздадените предприятия. Той също така призовава Комисията да разработи допълнителни предложения в това отношение, като се възползва от възможностите на основаната на данни икономика и стандартизираните бизнес данни;
- г) приканва Комисията и съзаконодателите да завършат изпълнението на заключенията на Европейския съвет от 9 февруари и 23 март 2023 г. относно ответните действия във връзка със Закона на САЩ за намаляване на инфлацията и да приемат допълнителни мерки, които биха били сметени за необходими за повишаване на конкурентоспособността и привлекателността на ЕС за инвестиции;
- д) припомня поканата си към Комисията да докладва на Съвета за въздействието на настоящата политика за държавната помощ върху целостта на единния пазар, както и върху конкурентоспособността на ЕС в световен мащаб.

V. МИГРАЦИЯ

21. Европейският съвет проведе стратегическо обсъждане по въпросите на миграцията.

VI. ДРУГИ ТОЧКИ

22. Европейският съвет поднася най-дълбоките си съболезнования и изразява солидарност с жертвите на неотдавнашните природни бедствия и екстремни метеорологични явления в държавите—членки на ЕС, и в трети държави.
23. Повишената честота и интензивност на екстремните метеорологични явления подчертават неотложната необходимост от глобален отговор на извънредната ситуация в областта на климата. Усилията за адаптиране към изменението на климата са от ключово значение за укрепване на устойчивостта и капацитета на ЕС за реагиране при кризи. Европейският съвет направи преглед на подготовката за Конференцията на ООН по изменението на климата през 2023 г. в Дубай (COP28) и призова за засилени действия и амбиции в световен мащаб, като подчерта, че в съответствие с докладите на Междуправителствения комитет по изменението на климата ограничаването на затоплянето до близо 1,5°C изисква световните емисии на парникови газове да достигнат своя връх най-късно до 2025 г. Европейският съвет призовава за най-широка подкрепа за Глобалния ангажимент във връзка с възобновяемите енергийни източници и енергийната ефективност, който ще бъде предложен от Европейския съюз на COP28.
24. С оглед на щетите, нанесени на критичната инфраструктура в Балтийско море, причинени от външни дейности, Европейският съвет изтъква необходимостта от ефективни мерки за укрепване на устойчивостта и гарантиране на сигурността на критичната инфраструктура. Освен това Европейският съвет подчертава значението на всеобхватния и координиран подход към готовността и реакцията при кризи на Европейския съюз, [наред с другото чрез механизма за гражданска защита на Съюза], като се гарантира, че всички сектори допринасят за подход, обхващащ всички опасности.

25. Европейският съвет е дълбоко загрижен за положението със сигурността в северната част на Косово*. ЕС категорично осъжда насилственото нападение срещу полицията на Косово от 24 септември 2023 г. Европейският съюз очаква извършителите да бъдат задържани и бързо изправени пред съда, а Сърбия да окаже пълно съдействие и да предприеме всички необходими стъпки. Косово и Сърбия трябва да продължат усилията си за намаляване на напрежението, по-специално чрез провеждането на нови избори в северната част на Косово възможно най-скоро с активното участие на косовските сърби. Ако напрежението не бъде намалено, това ще има последици. Европейският съвет изразява съжаление във връзка с неприлагането от двете страни на Споразумението относно пътя за нормализиране на отношенията и приложението към него, както и на други споразумения, постигнати в рамките на водения със съдействието на Съюза диалог под ръководството на върховния представител и с подкрепата на специалния представител на ЕС. ЕС призовава Косово и Сърбия да ги приложат незабавно и без предварителни условия. Това включва създаването на сдружение/общност на общините със сръбско мнозинство. Нормализирането на отношенията е съществено условие за европейския път на двете страни и съществува риск и двете страни да загубят важни възможности при липса на напредък.
26. Европейският съвет подчертава подкрепата си за постигането на траен мир между Армения и Азербайджан въз основа на взаимното признаване на суверенитета, неприкосновеността на границите и териториалната цялост. Европейският съвет изразява дълбоката си загриженост във връзка с неотдавнашното масово разселване на арменците от Нагорни Карабах. Европейският съюз ще продължи да предоставя хуманитарна помощ и помощ в областта на гражданската защита на Армения. Бежанците трябва да бъдат свободни да упражняват правото си на връщане, без никакви условия, с международно наблюдение и при надлежно зачитане на тяхната история, култура и права на човека. Европейският съвет ще продължи да следи въпроса. Европейският съвет насърчава двете страни бързо да възобновят процеса на нормализиране от Брюксел.

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

27. Европейският съвет проведе стратегическо обсъждане на положението в Сахел. Той изразява загрижеността си във връзка с продължаващото влошаване на положението със сигурността в Сахел, утежнено от политическата нестабилност. Европейският съвет подчертава, че стабилността на Сахел и региона като цяло, включително съседните крайбрежни държави, е от решаващо значение за сигурността и просперитета на ЕС. Хуманитарното положение на хората, живеещи в Сахел, също е основна грижа. Европейският съюз ще продължи да работи с Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS) и ключовите партньори в региона. Европейският съвет приканва върховния представител и Комисията да представят варианти за адаптиране на действията на ЕС и съответните инструменти към настоящата ситуация в региона. Европейският съвет призовава за незабавното освобождаване на президента Базум и неговото семейство.

Европейският съвет категорично осъжда неотдавнашните терористични нападения във Франция и Белгия, при които бяха убити и ранени шведски и френски граждани. Европейският съюз е единен и твърд в борбата с тероризма, омразата и насилническият екстремизъм от всякакъв вид. Призоваваме всички европейски институции и държави членки да положат съгласувани усилия за мобилизиране на всички области на политиката в това отношение.